

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223209521
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8223209521.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Košča, v právnej veci žalobkyni: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, právne zastúpená: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, IČO: 50424777, proti žalovanej: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 851 09 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 851 09 Bratislava, IČO: 53 255 739, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 4Csp/40/2023-52 zo dňa 24.10.2023 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcej časti výroku I. rozsudku, ako aj v závislom výroku o trovách konania (výrok III. rozsudku).

Žalobkyňa má proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 100,00 Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá. Žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 31.07.2023 sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplata sumy 493,16 Eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnila žalobkyňa tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp.zn. 5Csp/61/2022 o zaplata sumy 493,16 Eur s príslušenstvom, bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľa. V predmetnom konaní bola úspešná. Terajší žalovaný (vtedy žalobca) si žalobou podanou na Okresnom súde Bardejov v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplata sumy 493,16 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 326,53 Eur od 04.03.2022 do zaplata a trovy konania. Okresný súd Bardejov jej doručil uznesenie, ktorým ju vyzval na písomné vyjadrenia k žalobe, uvedenie rozhodujúcich skutočností na svoju obranu, pripojenie listín, na ktoré sa odvoláva a označene dôkazov na preukázanie svojich tvrdení. Na základe tejto výzvy prostredníctvom právneho zástupcu podala kvalifikované vyjadrenie k žalobnému návrhu, v ktorom vzniesla námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu (v tomto konaní žalovaný) a námietku absencie povinných náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Je toho názoru, že vzhľadom na jej procesnú obranu vzal žalobca (v tomto konaní žalovaný) ním podanú žalobu v celom rozsahu späť. Okresný súd vzhľadom na späťvzatie žaloby uznesením Okresného súdu Bardejov sp.zn. 5Csp/61/2022-108, z 27.02.2023

konanie zastavil. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.03.2023. S poukazom na § 3 ods. 5 tretia veta a § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa uviedla, že ako spotrebiteľka si uplatňuje satisfakciu za porušenie jej spotrebiteľských práv. Svoje práva musela brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie (ďalej len PFZ) má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. V tejto súvislosti dala do pozornosti, že na rozdiel od iných inštitútov finančného zadosťučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby mala nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške spĺňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky PFZ suma o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Keďže je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, PFZ požaduje vo výške 493,16 Eura, čo považuje za primerané vzhľadom na okolnosti tohto prípadu.

3. Žalovaný v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 18.08.2023 k žalobe uviedol, že zákonodarca v ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne stanovuje, že spotrebiteľ sa môže domáhať ochrany svojho práva na súde, a ak takéto porušenie práva úspešne uplatní, potom má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za takéto porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej uvedeným zákonom alebo osobitnými predpismi zodpovedá. Pôvodné súdne konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 5Csp/61/2022 bolo skončené z dôvodu späťvzatia žaloby bez uvedenia dôvodu. Vzhľadom na späťvzatie žaloby súd prvej inštancie vydaním uznesenia zo dňa 27.02.2023 zastavil konanie a žalovanej (teraz žalobkyni) priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie však v uznesení ani v žiadnom inom rozhodnutí (iné ani nebolo v pôvodnom konaní vydané) neuviedol porušenie spotrebiteľského práva žalovanej (teraz žalobkyne) zo strany žalobcu (teraz žalovaný), t.j. nikdy nedošlo k úspešnému uplatneniu porušenia spotrebiteľského práva žalobkyne na súde. Súd prvej inštancie len postupoval v zmysle platnej právnej úpravy a podľa § 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) konanie zastavil a žalovanej (teraz žalobkyni) priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko žalobca (teraz žalovaný) späťvzatím žaloby z procesného hľadiska zavinil zastavenie konania. V danom prípade preto nie je možné súhlasiť s tvrdením žalobkyne, že bola v pôvodnom konaní úspešná s ohľadom na jej procesnú obranu, nakoľko konanie bolo zastavené z procesného hľadiska odkazujúc na späťvzatie žaloby bez uvedenia dôvodu. Súd prvej inštancie v predchádzajúcom konaní teda vec medzi stranami sporu meritórne nerozhodol a už vôbec nekonštatoval porušenie (akýchkoľvek) spotrebiteľských práv žalobkyne. Z tohto dôvodu nedošlo k naplneniu predpokladu, z ktorého vychádza § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, t.j. nikdy nedošlo k úspešnému uplatneniu porušenia žalobkyných spotrebiteľských práv na súde. Žalovaný preto zastáva názor, že úspech v súdnom spore spočívajúci v zastavení konania s procesným zavinením druhej strany sporu rozhodne nemožno stotožňovať s úspešným uplatnením porušenia spotrebiteľských práv na súde. Späťvzatie žaloby je dispozičným procesným úkonom žalobcu, na ktorý má žalobca právo v zmysle § 144 CSP. Využitie tohto procesného práva nemožno považovať za porušenie spotrebiteľských práv, za ktoré by mal druhej strane sporu okrem nároku na náhradu trov konania patriť aj akýkoľvek iný nárok (napr. na primerané finančné zadosťučinenie). Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu zastavenia pôvodného konania kvôli späťvzatiu žaloby by bolo v absolútnej možnej miere nespravodlivé a právne neúnosné, nakoľko takýto záver súdu by potom znamenal, že akékoľvek zastavenie konania v spotrebiteľskom spore (napr. aj s ohľadom na konkurz spotrebiteľa), kde žalovaným je spotrebiteľ, automaticky priznáva spotrebiteľovi/žalovanému nárok na primerané finančné zadosťučinenie, a to všetko bez toho, aby súd konkrétne určil, že bolo porušené niektoré z jeho spotrebiteľských práv. Žalovaný zároveň nesúhlasí s názorom žalobkyne, podľa ktorého žalovaný zoberal v pôvodnom konaní žalobu späť z dôvodu procesnej obrany žalobkyne a

toto jej tvrdenie v celom rozsahu popiera, nakoľko uvedené je len subjektívnou, ničím neodôvodnenou a napokon nepreukázanou domnienkou žalobkyne. Žalovaný predsa v späťvzati žaloby neuviedol žiadny dôvod späťvzatia, a preto tu ani nie je žiadny priestor na akékoľvek polemizovanie a úvahy, že žaloba bola vzatá späť z dôvodu procesnej obrany žalobkyne. Žalovaný len vykonal svoje dispozičné právo so žalobou. Žalovaný má za to, že žalobkyňa nepreukázala, že by uplatnila na súde porušenie akéhokoľvek svojho spotrebiteľského práva zo strany žalovaného, a rovnako ani len netvrdí (a nie to preukazuje) z akého dôvodu by mal byť práve žalovaný osobou, ktorá by za akékoľvek porušenie spotrebiteľských práv žalobkyne zodpovedala. Súčasne zastáva žalovaný názor, že samotný "úspech" spotrebiteľa v súdnom spore automaticky neznamená naplnenie hypotézy § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný si len uplatnil odkúpenú pohľadávku voči žalobkyni pred súdom (pričom výšku tejto pohľadávky deklaroval postupca v prílohách k Zmluve o postúpení pohľadávok). V súvislosti s uplatnením odkúpenej pohľadávky pred súdom nevznikla konaním žalovaného žalobkyni žiadna ujma a ani neboli porušené žiadne spotrebiteľské práva žalobkyne zo strany žalovaného, a preto nemohla byť naplnená hypotéza § 3 ods. 5 zákona - žalovaný totiž nie je porušiteľom žiadneho spotrebiteľského práva žalobkyne, resp. neexistuje ani žiadny zákonný dôvod na to, aby zodpovedal za porušenie spotrebiteľských práv žalobkyne, ako to vyžaduje zákonodarca v predmetnom ustanovení § 3 ods. 5 zákona, a to s poukazom na to, že súd v žiadnom rozhodnutí v pôvodnom konaní neuviedol, že boli porušené akékoľvek spotrebiteľské práva žalobkyne. Pôvodné konanie bolo predsa zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby a ani samotná žalobkyňa v žalobe neuvádza aké konkrétne porušenie jej práv spôsobil žalovaný a kedy si toto porušenie jej práv uplatnila na súde.

4. K výške požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia žalovaný uviedol, že odmieta ničím nepodloženú výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia, ktorú žalobkyňa požaduje. Podľa názoru žalovaného je cynické, ak žalobkyňa od žalovaného, ktorý neporušil žiadne spotrebiteľské práva voči žalobkyni požaduje od žalovaného navyše 493,16 Eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia, ako keby už v tomto status quo mu nebolo učené za dosť, nakoľko mu bol Okresným súdom Bardejov priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Žalovaný poukázal na špekulatívne tvrdenia žalobkyne v žalobe, ktorá na jednej strane poukazuje na body 17. a 18. odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 7Co/132/2019 z 28.05.2020, pretože uvedené state odôvodnenia považuje pre ňu za prospešné, avšak 19. bod odôvodnenia predmetného rozsudku venujúci sa výške priznaného primeraného finančného zámerne vynechala, nakoľko by to zjavne mohlo rozporovať jej ďalšiemu tvrdeniu vzhľadom na ním požadovanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia. Ak už žalobkyňa argumentuje uvedeným rozhodnutím, vzhľadom na dôvodnosť priznania primeraného finančného zadosťučinenia, potom nie je žalovanému zrejme, ako prišla k požadovanému primeranému finančnému zadosťučineniu vo výške 493,16 Eur. Ak sa predsa žalobkyňa s uvedeným rozhodnutím Krajského súdu v Prešove stotožňuje, potom mala pri určení požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia vychádzať takisto z citovaného odôvodnenia, a to časti týkajúcej sa výšky primeraného finančného zadosťučinenia, kedy Krajský súd v Prešove priznal žalobcovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 Eur. Žalovaný poukázal na to, že v pôvodnom konaní išlo o zaplatenie sumy vo výške 2.724,34 Eur s prísl. (v pôvodnom konaní vzťahujúcom sa na tento prípad bola žalovaná suma 493,16 Eur s prísl.) a v uvedenom konaní bolo tak žalobcovi priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške vyše 27krát nižšej ako bola žalovaná suma v pôvodnom konaní.

5. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 1 ods. 1, 2, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

6. Podľa súdu prvej inštancie v prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

7. Z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný sa v procesnom postavení žalobcu voči žalobkyni v procesnom postavení žalovanej podanou žalobou vedenou na Okresnom súde Bardejov pod sp.zn. 5Csp/61/2022 domáhal zaplata sumy 493,16 Eur a to na skutkovom základe, že medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou a spotrebiteľkou bola uzatvorená Zmluva o úvere, na základe ktorej boli veriteľom dlžníčke poskytnuté finančné prostriedky, pričom táto sa zaviazala tieto veriteľovi vrátiť za podmienok dohodnutých v zmluve. Podľa tvrdení v uvedenej žalobe dlžníčka si povinnosť riadne a včas splácať úver neplnila a preto zo strany veriteľa došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Následne na základe zmluvy o postúpení pohľadávky bola pohľadávka veriteľa voči dlžníčke z uvedenej úverovej zmluvy postúpená na spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o. V uvedenom spore súd postupom podľa § 167 ods. 1 a 2. C.s.p. doručil uvedenú žalobu s prílohami dlžníčke ako žalovanej a vyzval ju na písomné vyjadrenie k nej. Táto prostredníctvom právneho zástupcu doručila súdu dňa 06.02.2023 svoje písomné vyjadrenie k podanej žalobe. V ňom namietala aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu v konaní, nakoľko mala za to, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, keďže došlo k postúpeniu pohľadávky pred konečným termínom splatnosti úveru a nedošlo/nemohlo dôjsť k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Ďalej žalovaná namietla, že zmluva o úvere neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov), čo spôsobuje, že predmetný úver treba považovať za bezúročný a bezpoplatkový. Súd uvedené vyjadrenie doručil žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu a to dňa 14.02.2023 s výzvou, aby sa k nej písomne vyjadril. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 20.02.2023 zobral žalobu späť v celom rozsahu a to bez uvedenia dôvodu. Konajúci súd uznesením zo dňa 27.02.2023, právoplatným dňom 23.03.2023, postupom podľa § 144 C.s.p. konanie zastavil, žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a súčasne žalobcovi vrátil krátený súdny poplatok zo žaloby vo výške 9,80 Eur.

8. Ako už bolo súdom vyššie uvedené ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Vzhľadom k procesnej obrane žalovaného, ktorý namietal, že žalobkyňa v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov sp.zn. 5Csp/61/2022 úspešne neuplatnila porušenie svojich práv, keďže konanie bolo zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby bez uvedenia dôvodu, poukazuje na právny názor vyjadrený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 25.04.2023 sp.zn. 1Cdo/173/2022. V ňom najvyšší súd v odseku 21. odôvodnenia okrem iného uviedol „Dovolací súd je toho názoru, že v okolnostiach prejednávanej veci je potrebné za úspešné uplatnenie práva podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa považovať úspech v konaní v materiálnom, a nie vo formálnom zmysle. V prípade, ak dôjde k zastaveniu konania, v ktorom je uplatňované porušenie práva spotrebiteľa, v dôsledku správania dodávateľa (žalovanej), ktorý uplatnené porušenie naprávi predtým, ako dôjde k meritórnemu rozhodnutiu o ňom, a teda spotrebiteľ v konečnom dôsledku fakticky (materiálne) dosiahne výsledok, ktorý žalobou sledoval, je potrebné takéto uplatnenie práva považovať za úspešné podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Uvedený výklad je v súlade aj so zmyslom a účelom finančného zadosťučinenia podľa citovaného ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú.“

9. S poukazom na vyššie uvedené právne závery má súd prvej inštancie za to, že v danom prípade je daný základ nároku žalobkyne voči žalovanému na primerané finančné zadosťučinenie, keďže v základnom konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp.zn. 5Csp/61/2022 žalobkyňa v postavení žalovanej v rámci procesnej obrany, vyjadrením k žalobe (ktorú považovala za nedôvodnú) uplatnila prostriedky procesnej obrany, v rámci ktorej namietla aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu a taktiež bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Na uvedenú procesnú obranu žalovanej v základnom konaní reagoval žalobca v priamej časovej a vecnej súvislosti, späťvzatím žaloby. Teda k zastaveniu konania došlo z dôvodu konania žalovaného, ktorý v uvedenom konaní zobral žalobu späť a to bez uvedenia dôvodu. Žalobkyňa uvedeným konaním fakticky dosiahla výsledok, ktorý svojou procesnou obranou v uvedenom konaní sledovala, t.j. aby jej súdnym rozhodnutím nebola uložená povinnosť na plnenie, ktorého sa domáhal v žalobe v základnom konaní žalovaný. Žalovaný popieral tvrdenie žalobkyne, že k späťvzatiu žaloby pristúpil z dôvodu jej procesnej obrany, avšak neuviedol žiadnu príčinu, pre ktorú pristúpil k späťvzatiu žaloby a to v bezprostrednej súvislosti po tom, čo mu zo strany súdu

bolo doručené vyjadrenie žalobkyne k podanej žalobe. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.09.2023 sp.zn. 13CoCsp/31/2023 v ktorom konštatoval: „Nemožno priznať dodávateľovi možnosť, aby tento sa obrátil na súd, vyčkávajúc prípadnú pasivitu spotrebiteľa a v opačnom prípade by sa snažil vyhnúť povinnosti zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Takéto konanie je v rozpore s princípmi ochrany spotrebiteľa a je v rozpore s cieľom, ktorý bol sledovaný pri prijímaní ustanovení o primeranom finančnom zadosťučinení. Práve cieľom tohto inštitútu je odradiť a zároveň sankcionovať dodávateľa v spotrebiteľských veciach, aby sa domáhal súdnou cestou svojich nárokov bez prípadnej sankcie v prípade, že nie je úspešný.“ Žaloba je preto čo do základu nároku žalobkyne dôvodná.

10. Keďže výška primeraného finančného zadosťučinenia nie je predmetom žiadnej právnej úpravy, súd prvej inštancie v rámci voľnej úvahy vyhodnocuje primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Z hypotézy právnej normy v časti, na základe ktorej možno priznať spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom (zákonom č. 250/2007 Z. z.) a osobitnými predpismi zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva, alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z. z., alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká konkrétna majetková ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

11. Vyhodnotiac všetky okolnosti prípadu súd prvej inštancie považoval za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,00 Eur v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Súd bral do úvahy tú skutočnosť, že žalovaný ako dodávateľ sa v základnom konaní domáhal voči žalobkyni ako spotrebiteľke zaplata sumy 493,16 Eur, pričom po procesnej obrane žalobkyne zobral žalovaný žalobu späť, čím žalobkyňa ochránila svoje práva, keďže sa ubránila pred uplatneným nárokom žalovaného na zaplata sumy 493,16 Eur. Preto pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ako nemajetkovej ujmy súd považoval za dôvodné zohľadňovať satisfakčnú, ale hlavne tiež sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorej podstatou je odradiť dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči spotrebiteľovi. Súd je tak toho názoru, že celková suma 100,00 Eur ako finančné zadosťučinenie je primeraná pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľa a súčasne popri dosiahnutom faktickom úspechu žalobkyne v základnom konaní tak, že svojím účinkom prispieva k upusteniu od uplatňovania obdobných nekalých praktík voči iným spotrebiteľom. Súd zohľadnil, že žalovaný sa v základnom konaní domáhal voči žalobkyni zaplata sumy 493,16 Eur a vzhľadom k uvedenej výške súd považoval primerané finančné zadosťučinenie za uvedené porušenie práv a povinnosti dodávateľom vo výške 100,00 Eur, čo predstavuje zhruba 20% výšky žalovaným uplatnenej sumy, za primerané. Vzhľadom na konkrétne okolnosti súdnej veci tak priznaná suma 100,00 Eur, zodpovedá zákonom akcentovanej ochrane spotrebiteľa, a má aj dostatočnú sankčnú funkciu, aby žalovaný od obdobného konania v budúcnosti upustil. S poukazom na uvedené súd prvým výrokom rozsudku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 100,00 Eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia a v prevyšujúcej časti o zaplata 393,16 Eur žalobu II. výrokom ako nedôvodnú zamietol.

12. Záverom súd prvej inštancie uvádza, že už podľa konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

13. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalobkyňa bola v konaní čo do základu nároku úspešná v plnom rozsahu, pričom výška priznaného finančného zadosťučinenia závisela od úvahy súdu, preto súd priznal žalobkyni

voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

14. Proti tomuto rozsudku a to proti jeho vyhovujúcej časti výroku I. podala žalovaná včas odvolanie, keď podľa žalovanej nebolo v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5Csp/61/2022 absolútne žiadnym spôsobom preukázané porušenie akýchkoľvek spotrebiteľských práv, pričom, ak by aj bolo, potom vôbec nie je zrejmé na základe akých úvah dospel súd prvej inštancie k tomu, že by za toto porušenie žalovaný mal zodpovedať. Žalovaný sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že žalovaný zobrať žalobu späť, žalobkyňa dosiahla výsledok, ktorý svojou procesnou obranou v uvedenom konaní sledovala, t. j. aby jej súdnym rozhodnutím nebola uložená povinnosť na plnenie, ktorou sa žalovaný domáha v žalobe v základnom konaní voči žalovanej a teda žaloba je čo do základu nároku dôvodná.

15. Podľa žalovanej je potrebné k takémuto záveru uviesť, že neúspech dodávateľa v súdnom konaní následne nie je automaticky úspešným uplatnením porušenia spotrebiteľského práva na súde zo strany spotrebiteľa a už vôbec nezakladá pasívnu legitímáciu takéhoto nároku na strane neúspešnej, teda na druhej strane sporu, ako to defacto zhodnotil súd prvej inštancie.

16. Tieto závery sú podľa odvolateľky aj v právnom rozpore s rozhodovacou praxou NS SR, keď poukazom na Uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/107/2021 z 28.02.2023.

17. Späťvzatie žaloby v spotrebiteľskom spore by potom automaticky znamenal nárok na primerané finančné zadosťučinenie a to napríklad aj za situácie, kedy by na spotrebiteľa bol vyhlásený konkurz, čo je absurdné a nezákonné, nakoľko by dochádzalo k priznávaniu primeraného finančného zadosťučinenia v situáciách, kedy nedošlo ani len k tvrdeniu o porušení spotrebiteľských práv (a už vôbec nie k úspešnému uplatneniu takéhoto porušenia na súde).

18. Žalovanej nie je zrejmé, aké zo spotrebiteľských práv porušila, akým svojim (ne)konaním a z akého dôvodu podľa názoru súdu za porušenie spotrebiteľského práva zodpovedala. Žalovaná disponovala a disponuje voči žalobkyni pohľadávkou a využívajúc svoje právo na súdnu ochranu uplatnila toto právo na súde žalobou. Následne využila svoje dispozičné oprávnenie a zobrať žalobu späť. Neúspech v súdnom spore (zastavenie na základe procesného zavinenia) však podľa žalovanej neznamená porušenie práv protistrany – tá predsa v takomto prípade disponuje náhradou trov konania a teda všetky náklady spojené s takýmto konaním jej boli nahradené. Žalovaná pritom zastáva názor, že úspech v súdnom konaní nemožno stotožniť s úspešným uplatňovaním porušenia spotrebiteľských práv na súde, pričom žalobkyňa v tomto konaní ani netvrdila a už vôbec nepreukázala, aké spotrebiteľské práva mali byť porušené ani to, z akého dôvodu za nich podľa jej názoru zodpovedá žalovaná. Žalovaná poukázala na nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, nakoľko zo žiadneho bodu odôvodnenia nevyplýva v dôsledku porušenia akého spotrebiteľského práva bolo žalobkyni priznané primerané finančné zadosťučinenie voči žalovanej a rovnako ani to, z akého dôvodu má za toto porušenie zodpovedať žalovaná a nie iná osoba. Súd prvej inštancie tak vec nesprávne právne posúdil a vzhľadom na nesprávny procesný postup znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné právo v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nakoľko žalovanej z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, akého porušenia spotrebiteľských práv sa mala dopustiť a teda nie je zrejmý ani dôvod, pre ktorý súd priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie voči žalovanej. V tejto súvislosti žalovaná poukázala aj na uznesenie NS SR sp. zn. 1ObdoV/10/2012 zo dňa 30.05.2013, uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/90/2013 zo dňa 22.08.2013 a uznesenie vo veci sp. zn. 6Cdo/98/2011. Rovnako tak žalovaná poukázala na nález Ústavného súdu č.k. II. ÚS 120/2020 z 21.01.2021.

19. S poukazom na uvedené preto žalovaná žiadala v rámci svojho odvolacieho návrhu, aby odvolací súd rozhodnutie súd prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmeniť tak, že žalobu zamietne, alternatívne, aby rozsudok v tejto časti zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a nové rozhodnutie.

20. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu žalovanej nevyjadrila.

21. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (CSP)), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1

CSP) subjektom k tomu oprávneným (§ 359 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre jeho zmenu, ale ani pre zrušenie napadnutého rozsudku, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. Odvolací súd poukazuje na to, že vo vzťahu k ustanoveniu § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, je potrebné uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi, pričom nie je právne významné, či sa spotrebiteľ v pôvodnom konaní aktívne domáhal svojich práv v procesnom postavení žalobcu, resp., či svoje práva uplatnil v rámci obrany, v procesnom postavení žalovaného. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, z ktorého okrem iného vyplýva, že jediným predpokladom pre priznanie takéhoto nároku je, že spotrebiteľ sa na súde úspešne domohol svojich práv a nie je potrebné preukazovať, že spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, teda spotrebiteľ v danom prípade nemusí preukazovať existenciu a výšku vzniknutej ujmy. V základnom konaní (OS Bardejov, sp.zn. 5Csp/61/2002) sa žalobkyňa úspešne ubránila voči žalobe žalovanej, ktorá si od nej uplatňovala sumu 493,16 eur s príslušenstvom, pričom konanie v tejto veci bolo právoplatne zastavené, z dôvodu späťvzatia žaloby žalovanou, bez uvedenia dôvodu.

23. Žalovaná v odvolaní súdu prvej inštancie vyčítala, že tento bez akéhokoľvek dokazovania dospel k záveru, že žalovaná porušila spotrebiteľské práva žalobcu. V tejto súvislosti poukázal na to, že z obsahu pripojeného spisu OS Bardejov sp. zn. 5Csp/61/2022 vyplýva, že žalovaná si uplatnila voči žalobkyni nárok na zaplatenie sumy 493,16 Eur s príslušenstvom z titulu postúpenej pohľadávky na základe zmluvy uzatvorenej medzi postupcom a žalovanou dňa 08.07.2014, na základe ktorej poskytol postupca žalovanej peňažné prostriedky zo zmluvy o úvere, ktorý žalovaná nesplnila.

24. Z tohto spisu tiež nepochybne vyplýva, že žalovaná v tomto konaní namietala vecnú aktívnu legitímáciu žalobcu z dôvodu neplatného postúpenia pohľadávky na tretiu osobu. Z uvedeného dôvodu navrhla žalovaná žalobu v základnom konaní zamietnuť. Žalobkyňa následne zobrala žalobu späť bez uvedenia dôvodu a navrhla konanie zastaviť. Súd prvej inštancie v tejto veci uznesením konanie zastavil.

25. Z judikatúry najvyšších súdnych autorít nepochybne vyplýva, že nárok na primerané finančné zadostučinenie je možné uplatniť nielen v prípade, pokiaľ spotrebiteľ vystupuje v pozícii žalobcu voči dodávateľovi, ale aj v prípade, pokiaľ sa spotrebiteľ z pozície žalovaného úspešne ubránil žalobe dodávateľa. V základnom konaní, ktoré je podkladom tejto žaloby došlo presne k tomu, že žalobkyňa (v základnom konaní žalovaná) sa ubránila voči žalobe žalovanej (v základnom konaní žalobkyňa), keďže bolo právoplatne rozhodnuté o zastavení konania o zaplatenie sumy 493,16 eur s príslušenstvom. Žalovaná sa bránila tým, že žalobkyňa si nemôže uplatniť nárok na primerané finančné zadostučinenie, keďže nebolo úspešne preukázané porušenie spotrebiteľských noriem. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na to, že žalobkyňa presne citovala, ktoré zákonné ustanovenie bolo porušené a konštatovala, že práve z tohto dôvodu je postúpenie pohľadávky neplatné a žalovaný v základnom konaní nie je vecne aktívne legitimovaný. Je nesporné, že v základnom konaní neboli tieto skutočnosti exaktne dokazované, a to práve z dôvodu, že žalovaný (v základnom konaní žalobca) zobral žalobu späť bez uvedenia dôvodu. V tejto súvislosti nie je vôbec nelegitímne urobiť záver, tak ako to konštatoval súd prvej inštancie, že späťvzatie žaloby bolo priamou bezprostrednou reakciou na vyjadrenie žalobkyne (v základnom konaní žalovanej), pretože žalovaná (v základnom konaní žalobkyňa) neuviedla žiaden konkrétny dôvod späťvzatia žaloby. Za týchto okolností je právne relevantný záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobkyňa na súde úspešne uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv, a preto je v danom prípade daný základ nároku na primerané finančné zadostučinenie.

26. Žalovaná v odvolaní taktiež namietala, že je v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by súd mal priznať žalobkyni, ktorá si nespĺnila svoj záväzok voči právnenému predchodcovi žalovanej na základe zmluvy o úvere navyše ešte aj primerané finančné zadostučinenie. K tomu odvolací súd uvádza, tak ako to uviedol vyššie, že v danom prípade je daný základ nároku a skutkové okolnosti týkajúce sa tejto veci, teda aj

skutočnosť, že nárok žalovanej v základnom konaní nebol priznaný z dôvodu nespĺnenia podmienok týkajúcich sa platného postúpenia pohľadávky, a nie napr. z dôvodu zaplatenia, odvolací súd zohľadnil pri určení výšky primeraného finančného zadostučinenia, pričom zároveň poukazuje na to, že žalovaná, v prípade, ak považuje svoj nárok uplatnený v základnom konaní ako dôvodný, nič nebráni po splnení všetkých zákonných podmienok, opätovne ho uplatniť v súdnom konaní.

27. Žalovaná taktiež namietala, že súd prvej inštancie vychádzal zo skutočností o údajnom nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalovanej v základnom konaní v postavení žalobkyne, a preto žalovaná v tomto konaní nemá pasívnu vecnú legitímáciu. V súvislosti s touto námietkou odvolací súd poukazuje na to, že takáto argumentácia je právne irelevantná, pretože aj keby žalovaný (v základnom konaní žalobkyne) nebola zobral žalobu späť a súd by bol vo veci meritórne rozhodol tak, že by žalobu zamietol z dôvodu neexistencie aktívnej vecnej legitímácie, tak táto okolnosť by nemala vplyv na záver, že u žalobkyne (v základnom konaní žalovanej) došlo k porušeniu jej spotrebiteľských práv, teda že v rámci svojej obrany úspešne uplatnila porušenie svojich práv. Žalovaná je teda v predmetnej veci vecne pasívne legitimovaná. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že nereflektuje, aby žalovaná tento prostriedok procesnej obrany uplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie s poukazom na ust. § 366 CSP, preto na neho odvolací súd nemôže prihliadať, keďže žalovaná ako odvolateľ nepreukázala, aby bez svojej viny nemohol tento prostriedok procesnej obrany uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

28. Čo sa týka priznanej výšky primeraného finančného zadostučinenia, toto osobitne v podanom odvolaní žalovanou rozporované nebolo, čiže žalovaná nenamietala priznanú sumu 100 Eur a toto nepovažoval odvolací súd za neprimeranú. Odôvodnenie priznanej výšky nároku musí byť presvedčivé, lebo táto podľa zákona č. 250/2007 Z. z. spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá ale nemôže byť svojvoľná. Pri jej stanovení je potrebné vychádzať zo závažnosti porušenia práv a povinností, z okolností tak na strane žalobcu, ako aj na strane žalovaného a z okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv a povinností. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť podľa odvolacieho súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj na závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška primeraného finančného zadostučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

29. Je nesporné, že žalobkyňa sa musela brániť žalobe žalobkyne v základnom konaní, pričom už samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom odôvodňujúcim primerané finančné zadostučinenie. V tejto súvislosti správne súd prvej inštancie bral do úvahy, že žalovaná sa v základnom konaní domáhala voči žalobkyni ako spotrebiteľke zaplatenia sumy 493,16 Eur, pričom až po procesnej obrane žalobkyne zobrala žalovaná žalobu späť, čím žalobkyňa ochránila svoje práva. Preto po zohľadnení satisfakčnej a sankčnej funkcie primeraného finančného zadostučinenia je priznaná suma 100 Eur primeraná pre dovŕšenie týchto funkcií z porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľky zohľadňujúc úplný (súd konanie proti žalobkyni v celom rozsahu zastavil) úspech žalobkyne v základnom konaní tak, aby žalovaná upustila od uplatňovania obdobných nekalých praktík aj voči iným spotrebiteľom, nielen žalobkyni. Priznaná suma finančného zadostučinenia predstavuje zhruba 20% výšky sumy uplatnenej žalovanou v základnom konaní. Táto suma za daných okolností zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke satisfakciu za prežitú nepohodu počas vedenia základného konania a napriek priznanej výške odradí dodávateľa, resp. jeho právneho predchodcu od ďalšieho porušenia práv spotrebiteľov, ktoré boli porušené v základnom konaní. Podanie žaloby a vedenie súdneho sporu zaťažuje každého spotrebiteľa (ide o zodpovednosť za svoje dôkazy a tvrdenia za prípadný negatívny výsledok), preto priznaná suma je postačujúca na kompenzáciu tejto nekomfortnej situácie a správne súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti nárok žalobkyne zamietol.

30. S poukazom na uvedené preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti výroku I. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP, pričom úspešnej žalobkyni priznal plný nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanej, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).